

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

11 Cui acquirat Religiosus post professionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

dicit, esse sacrilegium, talia bona detinere. & q. 187. in Regulis breuioribus. Hieron. epist. 8. quæ est ad Demetriadem, & epist. 26. ad Pammachium, Ambrosius lib. 1. Officiorum, Gregorius Homilia 37. in Evangelia, & alij.

Dices, Hæc rationes locum habuisse præcis temporibus, cum Religionem erant pauperes: non verò hoc tempore, cum Monasteria sunt opulentissima. alioquin decursu aliquot sæculorum, omnia bona secularium transirent ad Religiosos.

Respondeo, Non solum tunc, sed etiam modò locum habere, quia etiam nunc sunt multæ Religiosæ domus verè pauperes, quæ egrè suos sustentant, & semper debitis grauantur. Multæ etiam aliæ sunt pauperum causæ, in quibus consilium Christi possit impleri. Si cauendum ne domus Religiosæ supra modum ditescant: id non ita faciendum, vt tenues non possint assurgere ad iustam mediocritatem.

Sed inquit, Etiam tenues satis habent, si non admittant plures quam possint alere: cur admittunt tam multos? quid opus tot Monachis & Iesuistis? Respondeo, Non admitti ab Ordinibus Religiosis plures quam opus sit ad finem & ministeria proprii cuiusque instituti. Vt omittam parum dignum esse animo Christiano, velle præscribere Spiritui sancto, qui propositum Religionis inspirat, & restringi numerum seruorum Dei, & operatorum vineæ Domini, ob res istas infimas, & terrenas, ob modicum alimenti, quo opus habent vt uiuant, & Deo & Ecclesiæ seruiant. Addo, manentibus in sæculo, per ingressum fratris vel fororis in Religionem nihil detrahi, sed plerumque plurimum accedere, cum bona substantiæ pars ipsis relinquatur, ex qua ne teruntium quidem habuissent, si illi mansissent in sæculo.

Neque metuendum ne omnia penè secularium bona ad Religionem transeant. Satis enim huic periculo iam est prouisum; sat multi inuigilant, ne id aliquando fiat: hæresis, atheia vel politicismus facillè impediunt, quibus paucis annis plus Ecclesiæ & Religioni ademptum, quam multis sæculis accesserit. Denique non est modò idem affectus fidelium in huiusmodi causis, qui olim tempore nascentis fidei in singulis prouincis fuit.

DVBITATIO XI.

Cui acquirat Religiosus post professionem.

SUPpono, Religiosum vel habere beneficium aliquod post professionem; vt Prioratum, Abbatiam, Parochiam, Episcopatum; vel non habere.

87
Si non habet beneficium.

Nunc Dico Primò, Si non habet beneficium, acquirit suo Monasterio vel Ordini, siue id ei ex industria proueniat, siue ex eleemosynis, siue hereditaria successione, siue alio modo. Colligitur apertè ex Intribus supra citatis, & ex c. 16. Abbat. 18. q. 2. vbi dicitur, omnia quæ Monachus acquirit, ab eo auferenda, & hæc Monasterio profuerint.

Potest Monachus iure communi succedere ab intestato.

ra. Dixi siue hereditaria successione; quia nõ minùs post professionem succedit ex testamento & ab intestato, quàm si esset in sæculo; nec possunt eum parentes legitima priuare; vt patet L. Deo nobis. §. Hoc etia, de Episcopis & Clericis. ex qua L. et-

iam patet, nec ob ingratitude culpam in sæculo admittam priuari posse: & meritò, quia hæc insigni illa vitæ mutatione videtur absterfa. idem patet ex cap. Non liceat. 19. q. 3.

Dices, Quomodo potest succedere, cum sit incapax dominij, & omne ius in Monasterium sit translatum?

Respondeo, Non habet ius vt in suum commodum succedat aut sibi aliquid acquirat; hoc enim totum in Monasterium translatum est; retinet tamen ius succedendi in commodum Monasterij, vtrillè acquirat. Hinc fit vt Monasterium possit adire vel repudiare talem hereditatem etiam ignorante vel inuito Religioso. Imò si hereditas aliqua ante mortem Religiosi delata sit & nondum adita, potest Monasterium etiam post mortem illius eam adire, vt docet Couarruias cap. 1. de testamentis, num. 31. ratio est, quia ius ad eundem ante mortem ipsius, Monasterio erat acquisitum, quod proinde per mortem ipsius non amittit. Religiosus autem ipse sine consensu Superioris valde illam adire non potest.

Hinc Religiosus in acquirendo partim comparatur seruo, partim filiofamilias. Seruo, in eo cui acquiritur; quia sicut seruus non acquirit sibi sed domino, ita Religiosus acquirit non sibi sed Monasterio. Filiofamilias, in modo acquirendi; quia sicut hereditas vel legatum delatum filio, potest acceptari à patre, ignorante vel inuito filio; ita Religiosi delatum potest acceptari à Monasterio inuito Religioso. Hereditas tamen delata seruo non acquiritur domino, inuito seruo. vide Nauarrum comment. 2. num. 4. & 30. & Molinam disput. 140. vbi alios refert.

Circa prædicta Notandum Primò, In Ordinibus, qui non habent ius succedendi, etsi Religiosi alius modis possint acquirere Monasterio vel Ordini, non tamen successione ab intestato. nam per professionem omne tale ius amittitur, & quodammodò extinguitur; quamuis non omnino irrecuperabiliter. nam si cõtingat talem Religiosum transferri ad alium Ordinem, qui capax sit, reuiuifcet hoc ius in commodum illius Ordinis. & incipiet illi acquirere successione ab intestato. vnde non tam fuit extinctum quàm cõsopitum. Sed hoc intelligendum de hereditariis, quæ post transitum ad alium Ordinem deferuntur, non autem de iis, quæ antè obtigerunt; vt docet Couarruias cap. 1. de testamentis, num. 28. & tribus sequentibus. Idem dicendum si talis Religiosus fiat Episcopus, vt patet cap. Statutum. 18. q. 1. & docet Siluester Religio 4. quæst. 10.

Notandum Secundò, Quosdam docere, eos Regulares, qui Summi Pontificis priuilegio sunt exempti à potestate Prælati, & foris viuunt, acquirere non Ordini, à cuius obedientia sunt exempti, sed Pontifici; idque siue acquirant ex aliqua pensione ipsis à Pontifice concessa, siue ex eleemosynis, siue sua industria, siue successione hereditaria. quæ sententia est satis rationi cõsentanea. Nauarrus tamen; qui pro hac sententia citatur, comment. 4. de Regul. num. 68. id non docet, sed contrarium, nempe talia acquiri Monasterio. Sed spectanda est consuetudo recepta.

Notandum Tertio, Etiam si Monachus acquirat Monasterio, Monasterium tamen non teneri ex delicto Monachi, quamuis sit Prælati; nisi quatenus inde aliquid conuersum est in Monaste-

Religiosus comparatur partim seruo, partim filiofamilias.

88
Ius succedendi quomodo reuiuifcet.

89
Regularis ab obedientia exemptus cui acquiritur.

90
An ex delicto & conuersu Monachi tenetur Monasterium.

rij commodam, cap. Delictum. 76. de regulis Iuris, in 6. vbi dicitur, *delictum persone in damnum Ecclesie non esse conuendendum*. Ex contractu etiam Monachi non tenentur, nisi quatenus tacite vel expresse ei commissa est aliqua administratio. Si vltimus suo vel Monasterij nomine contrahit, probabile est obligari naturaliter, ac teneri dare operam quantum in se est, vt Prælatus approbet. Est tamen in potestate Prælati, contractum ratificare vel irritare, prout commodius ipsi fuerit, vt docet Nauarrus comment. 2. nu. 42. Vnde is cum quo contraxit, non potest resilire, si Prælatus contractum approbet.

Contraria tamen sententia, scilicet ex tali contractu non nasci obligationem naturalem in Religioso, nisi damnum intulerit, est etiam valde probabilis, & plurimorum Doctorum, quos citat Nauarrus. Iuxta quam dici potest, eum cum quo contraxit, non teneri, & posse resilire, nisi post approbationem Prælati ipse quoque ratificet, vide supra cap. 17. dub. 8.

Dico Secundò, Si Religiosus habet beneficium extra suum Monasterium vel Ordinem, acquirit non Monasterio, sed beneficio. Est communis sententia DD. colligitur cap. 1. Statutum. 18. q. 1. vbi dicitur, *Religiosum prouectum ad Episcopatum acquirere non Monasterio, sed Episcopatum*. Idè dicendū si ad Abbatiam extra suum Monasterium, vel ad Prioratum aut Parœciam, etiam illi Monasterio subiectam; vt docet Nauarrus comment. 2. n. 6. Vnde Prælatus non potest illi pensionem de nouo imponere, vel fructus in vilitatem Monasterij conuertere, quia ad beneficium pertinent; vt idem docet. Nec obstat quòd tale beneficium sit manuale, id quod nutu Superioris dari & auferri possit; quia quamdiu obinetur, ipsi acquiritur, non Monasterio. si tamen iure vel consuetudine aliqua pensio annua Monasterio soluenti tali beneficio sit imposita, hanc exigere potest.

Petes, Vtrum omnia, quæ promotus ad beneficium extra suum Monasterium vel Ordinem quouis modo acquirit, cedant beneficio.

Respondeo, Si sit Episcopatus, omnia cedunt beneficio; etiam ea quæ successione vel donatione obtiner. Insinuatur d. cap. Statutum: & merito, quia ab Ordine suo est exemptus. Idem dicendum si est Abbas vel Prior in alieno Monasterio; quia tunc est exemptus à suo. De ceteris est distinguendum; si enim habet Parœciam, vel Canonicatum, vel aliud beneficium, quod habeat corpus bonorum seorsim ab alijs, tunc omnia cedent beneficio. Si autem beneficium non habeat corpus distinctum; tunc ea quæ proueniunt ex beneficio, cedent beneficio; quæ verò aliunde, Monasterio. Ita Nauarrus comment. 4. de Regul. num. 69. hoc modo concilians opinionem Bartoli in L. Seruus communis. 7. de stipulat. seruorum, (vbi dicit Bartolus, Regularem beneficiarium ea quæ ex beneficio accepit, acquirere ipsi beneficio; ea quæ aliunde, Monasterio) cum opinione communi Canonistarum, qui dicunt omnia acquiri beneficio, nihil Monasterio.

Ex prædictis infert Nauarrus comment. 2. de Regul. n. 10. & 11. & tract. de rebus Eccles. q. 3. monito 25. Regularem beneficiarium posse disponere de fructibus beneficii ad honestam sustentationem sui, & ad pias causas, perinde ac sæcularis potest de fructibus beneficii sui; & addit

id firmè tenendum. Primò, Quia est sententia Card. Zabar. à toto orbe vlt recepta, & à nemine in theoria reiecta. Secundò, Quia apertè innuatur Clement. 2. §. Sed & tales, de vita & honestate Clericorum: vbi ponitur differentia inter Regularem simplicem & beneficiarium, quòd hic abique facultate Superioris possit immediatè in opera pia impendere, ille non possit. Tertio, Quia omnis titulus canonicus beneficii tribuit facultatem disponendi redditus in sui congruam sustentationem & opera pia. qui enim est administrator beneficii, est etiam administrator fructuum. Quarto, Quia Prælatus non potest illos fructus aut eorum partem mensæ suæ applicare, nec imponere novas pensiones aut antiquas augere, vt expresse habetur Clement. 1. de suppl. neg. Prælatorum. quòd intelligendum de omnibus Prioratibus, administrationibus, alijsque beneficijs, quæ mensæ Abbatis non sunt vnitæ, & à proprijs Rectoribus administrari solent, etiam illi ad nutum Abbatis reuocari possint, vt ibidem dicitur; vt tacite insinuatur & supponitur, fructus horum administrandos esse ad ipsos beneficiarios.

Hæc sententia est certa, si loquamur de Regularibus, qui præsentur, & non subsunt Prælati Regulari à quo in alijs regantur; vel de ijs, quibus à Summo Pontifice collatio est facta. Verum non est ita certa de alijs, qui ad nutum Prælati possunt amoueri. etiam enim Prælatus non possit imponere beneficio pensionem; tamen postquam ex beneficio inferior fructus aliquos perceperit, quos in commodum suæ Ecclesie non erat impensurus, non videtur à ratione alienum vt Prælatus de illis possit statuere, vel præscribere modum expendendi. vnde Franciscus Sarmiento defensionis suæ parte prima, monito 11. contrarium tener. Sed Nauarrus sententia videtur verior, nisi priuilegio vel consuetudine memoriam hominum superante contrarium alicubi sit receptum. Idem docet Nauarrus cum limitatione & distinctione supradicta de omnibus alijs, quæ Religiosus beneficiarius aliunde acquirit. vide consil. 70. de Regul. Vbi tamen Religiosus amotus fuerit, non habet amplius administrationem. vnde si quid pecunia secum attulerit ad Monasterium, subest dispositioni Prælati.

DVBITATIO XII.

Quorum beneficiorum Ecclesiasticorum sint capaces.

Dico Primò, Regularis est capax beneficiorum regularium sui Ordinis; vt sunt Abbatia, Prioratus conuentalis, Prioratus claustralis, Præpositura, Parœcia Monasterio annexa. nam vt Clement. 1. de suppl. negl. Prælat. dicitur, *Beneficia regularia Regularibus conferenda sunt*. Imò sæculari clerico beneficium, quod per se regulare est, conferri non potest; quia iure incapax: nisi auctoritate Summi Pontificis; qui etiam idcirco non confert ea nisi in Commendam; quo modo videmus passim conferre Abbatis & Prioratus. quod autem sola annexione regulare est, vt sunt quedam Parœcia; potest conferri sæculari, si regularis non reperitur idoneus.

Ecc 4

Dico

91
Si beneficiarius.

92
An omnia beneficia.

93
Regularis beneficiarius an possit disponere de fructibus.

94
An sententia Nauarrus sit certa.

95
Est capax beneficii regularis.